

АДАПТАЦІЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ДИЗАЙНУ СТРАХУВАННЯ ДО ЦИФРОВІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

ADAPTATION OF INSTITUTIONAL INSURANCE DESIGN TO THE DIGITALIZATION OF INTERNATIONAL BUSINESS

Уточнено, що проектування змін інституційного дизайну, складниками якого є: інститути, правила, процедури, повноваження, компетентності, алгоритми взаємодії інститутів, нормативи, методи оцінювання, індикатори, стимули, обмеження, часове узгодження функцій, ітерації реалізації стратегій та програм, може передбачати орієнтацію на певні моделі. Погоджено, що міжнародний бізнес розробляє цифрові бізнес-стратегії, які мають враховувати відмінності в різних національних контекстах, включаючи неформальні інституції, формальні інституції та ресурсні запаси. Узгоджено, що цифрові технології не тільки дозволяють скорочувати витрати для бізнесу, який перетинає національні кордони, але й створюють нові типи продуктів та бізнес-моделей, що може відбуватися на основі трьох цифрових стратегій: володіння цифровими платформами, участь у цифрових платформах та трансформація традиційного бізнесу для цифрового світу. Доведено, що цифрові платформи у страхуванні набирають поширення на страховому ринку України, вони є онлайн-інструментом, функцією якого є спрощення процесу страхування та реалізація його доступності шляхом надання можливості онлайн-оформлення та купівля полісів, використання калькуляторів вартості, що дозволяє швидко розрахувати вартість страхового забезпечення певного виду в пропозиції різних страхових компаній та здійснити порівняння, деякі платформи пропонують інтеграцію з іншими сервісами та бізнес-системами.

Ключові слова: інституційний дизайн, цифровізація, цифрове господарство, глобалізація, страхування, страховий захист бізнесу, сталий розвиток, фінансова система, глобальна економіка, міжнародний бізнес, інновації міжнародного бізнесу.

In the conditions of the digital economy, the institutional design of any business, including insurance, is changing. It is specified that the design of changes in the institutional design, the components of which are: institutions, rules, procedures, powers, competencies, algorithms for interaction between institutions, standards, assessment methods, indicators, incentives, restrictions, time coordination of functions, iterations of the implementation of strategies and programs, may involve orientation on certain models. The study of international business strategies of digital transformation allows us to understand and analyze the features of their impact on the activities of economic entities and the economies of countries. It is agreed that international business develops digital business strategies that should take into account differences in different national contexts, including informal institutions, formal institutions and resource endowments. It is agreed that digital technologies not only allow for cost reductions for businesses that cross national borders, but also create new types of products and business models, which can occur based on three digital strategies: owning digital platforms, participating in digital platforms and transforming traditional businesses for the digital world. Digitalization in a business context is the concept of more automated and digital operations, transforming the business structure in the following ways: through transformation as the location of entrepreneurial opportunities in the economy; through transformation of entrepreneurial practices/business models themselves. The purpose of the article is to identify the flaws in the institutional design of insurance in the context of the digitalization of international business. It is proven that digital platforms in insurance are gaining popularity in the insurance market of Ukraine, they are an online tool whose function is to simplify the insurance process and make it accessible by providing the opportunity to online registration and purchase of policies, use cost calculators, which allows you to quickly calculate the cost of insurance coverage of a certain type in the offer of different insurance companies and make a comparison, some platforms offer integration with other services and business systems. It is advisable to track trends in the implementation of the conceptual foundations of digital business and strategies for its internationalization in the insurance industry. This need is driven by the rapid development of technologies in insurance, including: big data, artificial intelligence and machine learning, immersive technologies such as virtual reality (VR) and augmented reality (AR), behavior-based auto insurance pricing models, insurance for the IoT (Internet of Things), robo-advisors and chatbots, and blockchain.

Key words: institutional design, digitalization, digital economy, globalization, insurance, business insurance protection, sustainable development, financial system, global economy, international business, international business innovations.

УДК 368.01

DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.18-41>

Нечипорук Л.В.¹

д.е.н., професор,
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна

Заліс Д.Є.²

аспірант,
Харківський національний університет
імені В.Н. Каразіна

Nechporuk Liudmyla

V.N. Karazin Kharkiv National University
Zalis Dmytro

V.N. Karazin Kharkiv National University

Постановка проблеми. Інституційний дизайн – це вибір правил для колективного прийняття рішень. Ключовими складниками інституційного дизайну є: інститути, правила, процедури, повноваження, компетентності, алгоритми взаємодії інститутів, нормативи, методи оцінювання, індикатори, стимули, обмеження, часове узгодження функцій, ітерації реалізації стратегій та програм. Проектування

інституцій може передбачати орієнтацію на певні моделі, наприклад, для України таким зразком є сучасна західноєвропейська модель. Слід зазначити, що зміни в урядових законах та нормативних актах, увага до соціальних проблем та трансформація купівельної поведінки створюють додаткові можливості щодо прийняття рішень на основі цифрових технологій. Актуальності набуває дослідження

¹ ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1574-4446>

² ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4749-432X>

цифрової трансформації страхування в контексті відкриття нових можливостей як для страховиків, так і страхувальників щодо сприяння доступності онлайн-послуг світового рівня.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Варто зауважити, що аналіз процесів інституційного дизайну повинен розглядати питання в контексті глобального співвідношення сил між відповідними політичними акторами та брати до уваги обміни, в які вони можуть вступати в паралельних умовах множинного вибору [1, с. 259]. До того ж наразі науковці визнають, що міжнародні стратегії цифрової трансформації відіграють важливу роль у розвитку економіки, конкурентоспроможності підприємств та вирішенні глобальних викликів, що стоять перед сучасним світом, а дослідження міжнародних бізнес-стратегій цифрової трансформації в умовах «Суспільства 5.0» дозволяє зрозуміти та проаналізувати особливості цих стратегій і їх вплив на діяльність економічних суб'єктів та економіку країн [2]. Є приклади досліджень, в яких визначено зміни, що відбулися у інституційному дизайні ринку фінансових послуг України в умовах посткризового відновлення [3].

Згідно з Краус С. (Kraus S.) цифровізація змінює бізнес у всьому світі через глобалізацію та появу глобальних компаній, таких як Uber, Airbnb та інших, які підтримують свою глобалізацію завдяки технологіям та пропозиції інноваційних бізнес-моделей [4]. Системні результати дослідження міжнародного бізнесу у цифрову епоху в контексті глобальних стратегій у світі національних інституцій визначили Клаус Е. Мейєр (Klaus E. Meyer), Цзятао Лі (Jiatao Li), Кіт Д. Браутерс (Keith D. Brouthers) та Руї Джер (Ruey Jer). В колективному дослідженні визначено, що цифрові технології змінюють те, як бізнес розробляє стратегії та організовується на міжнародному рівні [5]. Згідно з Ерве А. (Hervé A.) та ін. [6], слід визначити чотири сфери діяльності, що пов'язані з основними критеріями інтернаціоналізації, а саме: витрати, доступність, ресурси та компетенції; знання ринку; відстань та місцезнаходження; та компетенції у сфері відносин та партнерські мережі. Грегорі Г.Д. (Gregory G.D.), Нго Л.В. (Ngo L.V.), Каравдич, М. (Karavdic, M.) означили, що інтернаціоналізація компаній дедалі більше залежить від їхньої цифровізації, що обумовлено тим, що корпорації почали не тільки дематеріалізувати кордони та знижувати витрати за допомогою електронної комерції, вони також змінили спосіб ведення бізнесу [7]. Згідно з Сестіно А. (Sestino A.) та ін. [8], цифровізація розмиває межі між технологіями та управлінням (сприяючи новим бізнес-моделям, інтегрованим у концепції, методи та інструменти цифрового середовища, що призводять до цифрового моделювання).

Відповідно до дослідження Мутурамана (Muthuraman S.) [9] та Ісенсі (Isensee C.) та ін. [10],

процеси цифровізації стали частиною кожного аспекту бізнесу, що має значний вплив на зростання бізнесу та сталий розвиток. Бай (Bai C.) та ін. описують цифровізацію та сталий розвиток як належну практику, яка має бути частиною стратегічних планів організації. [11].

Отже, в науковій літературі є думка, що подальша інтернаціоналізація діяльності компанії дедалі більше залежить від їхньої цифровізації. Цифровізація в бізнес-контексті – це концепція більш автоматизованих та цифрових операцій, трансформує бізнес-структуру у такі прийоми: через трансформацію як розташування підприємницьких можливостей в економіці; через трансформацію самих підприємницьких практик/бізнес-моделей. Серед компаній, де хмарні, мобільні, соціальні технології та технології великих даних (ключові стовпи цифрової трансформації) є критично важливими частинами їхньої інфраструктури, ці технології вже є прибутковими, в середньому мають вищі доходи та досягли вищої ринкової оцінки, ніж конкуренти, без відповідного погляду на використання, узгодженого з їхньою стратегією.

Можна припустити, що в умовах цифрового господарства змінюється інституційний дизайн будь-якого бізнесу, зокрема, і страхового. Вітчизняні науковці, приміром, Мандра Н. Г., Лактіонова О. Ю. розглядають термінологію цифрових технологій у бізнес-процесах страхування, серед яких: автоматизація, чатбот (chatbots), хмарна обробка даних (cloud computig), технології з елементами штучного інтелекту, та визнають їх необхідність для підвищення ефективності та конкурентоспроможності страховиків [12].

Євтушенко Н., Кривенко Ю., Стеценко, Д. здійснили оцінку змін у взаємодії між страховими компаніями та клієнтами, включаючи процеси комунікації, персоналізацію послуг, покращення клієнтського досвіду, та вплив на лояльність клієнтів; виявили ключові можливості та виклики, з якими стикаються страхові компанії у процесі впровадження цифрових технологій, а також на основі дослідження впливу цифровізації на ефективність управління страховими компаніями, зокрема, за рахунок автоматизації процесів, зменшення операційних витрат, покращення аналізу ризиків та даних, запропонували рекомендації щодо успішного переходу до цифрових моделей страхового менеджменту [13].

Метою статті є визначення зламів інституційного дизайну страхування в контексті цифровізації міжнародного бізнесу.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В інституційному дизайні страхування варто відстежити зміни в діяльності страхових та перестрахових компаній, страхових посередників (агентів, брокерів), які відбуваються в глобальній економіці в умовах цифровізації господарства. Згідно

з даними дослідження World Insurance Sigma від Swiss Re Institute, очікується, що зростання світового ВВП (з урахуванням інфляції) сповільниться до 2,3% у 2025 році та 2,4% у 2026 році з 2,8% у 2024 році. Очікується, що страхові премії відображатимуть цю тенденцію, зростаючи на 2% у 2025 році після зростання на 5,2% у 2024 році, а потім дещо покращаться до 2,3% у 2026 році [14]. За цих умов цікаво відстежити приклади впровадження концептуальних основ цифрового бізнесу та стратегій його інтернаціоналізації (володіння цифровими платформами, участь у цифрових платформах та трансформація традиційного бізнесу для цифрового світу) в страховій галузі. Слід зазначити, що технології в страхуванні швидко розвиваються, серед найпопулярніших технологічних рішень, які вже використовуються у страхуванні: big data, штучний інтелект та машинне навчання (20%), моделі визначення тарифу на автострахування на основі поведінки, такі як Pay-As-You-Drive (PAYD), Pay-How-You-Drive (PHYD), Manage-How-You-Drive (MHYD) та Distance Based Insurance (DBI), тобто страхування на основі часу використання («плати коли їздиш») (13%), телематика (13%), страхування для IoT-сфери (інтернет речей) (12%), робо-едвайзери та чат-боти (10%), блокчейн (4%). Концепція Pay As You Live (PAYL) може стати переломним моментом у страхуванні здоров'я. Страховики усвідомлюють можливості та починають застосовувати імерсійні технології, таких як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR) для покращення послуг та для контролю ризиків [15].

Відповідно до звіту Gallagher Re щодо ключових тенденцій фінансування InsurTech-сектору та впровадження штучного інтелекту у сфері страхування та перестраховування можна виокремити такі:

– незважаючи на те, що ринок InsurTech попри десятирічну історію все ще демонструє характеристики молодого сегменту, початок 2025 року ознаменувався активізацією угод, найбільшою (за оцінкою – 2,6 млрд дол.) серед яких є придбання Munich Re компанії Next Insurance. Серед стратегічних придбань варто згадати, що Guidewire придбала польську InsurTech-компанію Quantee. Серед найактивніших венчурних інвесторів з боку страховиків та перестраховиків – Blue Venture Fund, MassMutual Ventures, Mitsui Sumitomo Insurance VC, Munich Re Ventures та TruStage Ventures. Також варто відзначити важливі партнерства між страховими гігантами та технологічними платформами: Generali і Descartes Underwriting, Hiscox і Broker Insights, MAPFRE RE і CyberCube, Nationwide і Bestow, Prudential і FIDx.

– деякі з уже відомих InsurTech-компаній продемонстрували суттєве органічне зростання, а саме: Lemonade досягла 1 млрд дол. валових премій, а Root продемонструвала покращення коефіцієнта збитковості на тлі зростання обсягу

страхування. У першому кварталі 2025 року світове фінансування InsurTech зросло на 90,2% у порівнянні з попереднім кварталом і досягло 1,31 млрд дол.

– активізувалося впровадження AI-технологій у ланцюгу створення цінності в страхуванні. Серед найбільших угод – Quantexa (175 млн), Openly (123 млн) і Instabase (100 млн). Фахівці стверджують, що ці інвестиції свідчать про високий рівень довіри до AI-рішень, які вже довели свою ефективність у виконанні повторюваних задач, таких як аналітика, обробка даних, автоматизація процесів, вважають аналітики [16].

Розглянемо особливості формування інституційного дизайну страхування в Україні контексті цифровізації міжнародного бізнесу. Враховуючи, що ключовими складниками інституційного дизайну є: інститути, правила, процедури, повноваження, компетентності, алгоритми взаємодії інститутів, нормативи, методи оцінювання, індикатори, стимули, обмеження, часове узгодження функцій, ітерації реалізації стратегій та програм, варто уточнити, що Національний банк України, Міністерство фінансів України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, а також Фонд гарантування вкладів фізичних осіб затвердили нову редакцію Стратегії розвитку фінансового сектору України. Передбачено 5 стратегічних цілей, які реалізуються через 26 стратегічних ініціатив, у реалізації якої беруть участь понад 16 інституцій – органів державної влади, регуляторів, державних установ і професійних об'єднань [17].

НБУ активно продовжує трансформацію небанківського фінансового сектору. З січня 2024 року почали діяти розроблені Національним банком закони про фінансові послуги, про страхування, про кредитні спілки та відповідні нормативні документи НБУ, що закладає фундамент для подальшої трансформації небанківського сегменту фінансового ринку. Визнано, що нові регуляції, з одного боку, суворіші, адже це нова звітність та обов'язкові нормативи, вимоги до систем управління та внутрішнього контролю, захисту прав споживачів. З іншого боку, це запорука якості функціонування сектору, щоб досягти мети – сформувати прозорий, надійний, конкурентний ринок, що працює за правилами ЄС та сприяє відновленню країни в контексті досягнення глобальних цілей сталого розвитку, що потребує перезавантаження наглядових функцій НБУ (впровадження ризик-орієнтованого підходу, переосмислення процесів ліцензування та реєстрації) [18, с. 5]. Також НБУ у червні 2025 року засвідчив, що страховий ринок зберігає свої позиції та надав наступні дані: станом на 1 липня 2025 року на ринку працювали такі інституції: 52 компанії зі страхування ризиків (non-life), 10 компаній зі страхування життя (life) та один страховик зі спеціальним статусом (ПрАТ «Експортно-кредитне агентство» є страховиком із спеціальним статусом, що здійснює діяльність

на підставі ліцензії на здійснення діяльності, що включає страхування, перестраховання, надання гарантій), 44 – страхових брокери [19]. НБУ та Міністерство цифрової трансформації спільно працюють над цифровізацією банківської системи України, що сприяє доступності онлайн-послуг світового рівня, відкриваючи нові можливості як для банків, так і для їхніх клієнтів, та мають намір ладнати діджиталізацію не тільки банків, а й інших фінансових установ – страхових, кредитних компаній тощо. Прикладами цифрових платформ у страхуванні в Україні є: Ukasko, Polis.ua Agent Insurs Online Broko (таблиця 1).

Отже, цифрові платформи у страхуванні набирають поширення на страховому ринку України, вони є онлайн-інструментом, функцією якого є спрощення процесу страхування та реалізація його доступності шляхом надання можливості онлайн-оформлення та купівля полісів, використання калькуляторів вартості, що дозволяє швидко розрахувати вартість страхового забезпечення певного виду в пропозиції

різних страхових компаній та здійснити порівняння, деякі платформи пропонують інтеграцію з іншими сервісами та бізнес-системами.

Висновки. Цифрова трансформація міжнародного бізнесу накладає відбиток на його інституційний дизайн, під яким ми розуміємо певний вибір правил для колективного прийняття рішень, складниками якого є: інститути та алгоритми їх взаємодії, процедури, повноваження, компетентності, нормативи, методи оцінювання, індикатори, стимули, обмеження, часове узгодження функцій, ітерації реалізації стратегій та програм. Цифрова трансформація бізнесу просуває застосування технологій для побудови нових бізнес-моделей, процесів, програмного забезпечення та систем, що призводять до вищих прибутків, більш значних конкурентних переваг та більшої ефективності. Компанії досягають цієї мети шляхом трансформації бізнес-процесів та моделей, підвищення ефективності та інновацій робочої сили, а також налаштування цифрових платформ, які

Таблиця 1

Цифрові платформи (ЦП) у страхуванні в Україні

ЦП	Особливості	Що надає
Ukasko [20]	Платформа онлайн-страхування пропонує ознайомитися з рейтингом страхових компаній, прочитати відгуки клієнтів та обрати оптимальні умови оформлення договору під власні потреби.	Допомагаємо безкоштовно знайти найвигідніші умови за такими ключовими страховими продуктами: електронний поліс з обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів (ОСЦПВ), «Зелена карта», КАСКО (забезпечує фінансовий захист транспортного засобу від викрадення чи пошкодження), а також онлайн-консультація автоюриста «Юрист з ДТП».
Polis.ua [21]	Платформа для бізнесу, агентів та веб-майстрів, що дозволяє оформлювати страхові поліси онлайн та отримувати комісійну винагороду	Пропонує готові рішення – вже прораховані пакети, з яких зручно порівняти ціни страховки та вибрати слушний варіант, отримати додаткову консультацію, здійснити оплату в онлайн режимі. Найпопулярніші послуги: туристична страховка онлайн, що забезпечує захист на весь час подорожі за кордон (клієнт зможе отримати медичну допомогу або обслуговування у медичній установі, договір також відшкодує витрати, пов'язані із втратою майна), ОСЦПВ КАСКО, «Зелена карта», захист майна (квартири чи будинку), страхування життя та здоров'я.
Agent Insurs Online [22]	Платформа для страхових компаній та агентів з розпізнаванням паспортних даних з фото документів.	Доступ до сегменту зацікавлених клієнтів. Автоматизовану систему оформлення поліса з розпізнаванням паспортних даних. Конструктор продуктів для туризму Backend для резервного копіювання даних. Можливість створення як електронних, так і паперових полісів без втрати та пошкодження даних. Платформу з найкращими продуктами страхових компаній та найвигіднішими умовами оформлення полісу. Постійний ріст прибутку і контроль всіх джерел доходу.
Broko [23]	Платформа онлайн страхування в країнах Балтики від надійного міжнародного брокера тепер доступна в Україні.	Платформа для підбору та придбання в режимі «онлайн» ОСЦПВ та «Зеленої карти». Поточний перелік компаній-партнерів: АТ «СК «АРКС», ПрАТ «СК «Колоннейд Україна», ПрАТ «Європейський страховий альянс». АТ «СК «ІНГО», ПрАТ «СГ «ТАС», ПрАТ «СК «УНІКА», ПАТ «СК «ВУСО».
hotline.finance [24]	Платформа надає доступ до послуг провідних страхових компаній України в будь-якій точці світу без посередників. Усі необхідні дії від вибору тарифу до оплати електронного поліса доступні цілодобово.	Платформа робить усе можливе, щоб перевести у режим онлайн надання максимальної кількості страхових продуктів, ключовими з яких є: ОСЦПВ, додаткове покриття по автоцивіліці, туристичне страхування, Зелена Карта, КАСКО, страхування від нещасних випадків, страхування житла, страхування власників зброї, медичне страхування водіїв при ДТП, карта техдопомоги Hotline Assistance.

Джерело: побудовано авторами на основі [20, 21, 22, 23, 24]

набувають поширення і в страхуванні. Це забезпечує як підвищення ефективності бізнесу, так і сприяє його екологічній, соціальній та економічній стійкості, що важливо в контексті забезпечення сталого розвитку економіки.

Варто уточнити, що проектування інституцій може передбачати орієнтацію на певні моделі, що може обумовлювати відповідні законодавчі зміни, що вплинуть на прийняття рішень на основі цифрових технологій. Ми завважуємо важливість вирішення традиційного та цифрового страхування. Традиційне страхування позначається високими операційними витратами через кілька відділень і офлайн процедури; багатоетапною та складною процедурою купівлі страхової послуги, що для початку процесу потребує збору пакету відповідних документів. Цифрове страхування вирізняється низькими експлуатаційними витратами завдяки онлайн-механізмам, які є економічно ефективними та швидшими; процедура купівлі послуги обумовлює безпаперовий режим всіх форм транзакцій, таких як купівля, поновлення, подання претензій або запитів.

Доцільно відстежувати тенденції впровадження концептуальних основ цифрового бізнесу та стратегій його інтернаціоналізації в страховій галузі. Така потреба обумовлена швидким розвитком технологій в страхуванні, серед: big data, штучний інтелект та машинне навчання, імерсійні технології, таких як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR), моделі визначення тарифу на автостраховування на основі поведінки, страхування для IoT-сфери (інтернет речей), робо-едвайзери та чат-боти, блокчейн.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Josep M. Colomer Institutional Design. URL: <https://digital.csic.es/bitstream/10261/61521/3/Institutional%20Design.pdf>
2. Величко К., Тимохова Г., Євтушенко Г. Міжнародні бізнес-стратегії цифрової трансформації в умовах «Суспільства 5.0». *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-69>
3. Глуценко О.В. Зміни інституційного дизайну ринку фінансових послуг України в умовах посткризового відновлення. *Соціальна економіка*. 2020. № 58. DOI: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2019-58-01>
4. Kraus S., Jones P., Kailer N., Weinmann A., Chaparro-Banegas N., Roig-Tierno, N. Digital Transformation: An Overview of the Current State of the Art of Research. *SAGE Open*. 2021. № 11(3). DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440211047576>
5. Klaus E. Meyer International business in the digital age: Global strategies in a world of national institutions. *Journal of International Business Studies*. 2023. № 54, p. 577–598. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41267-023-00618-x>
6. Herve A.; Schmitt C.; Baldegger R. () Internationalization and Digitalization: Applying digital technologies to the internationalization process of small

and medium-sized enterprises. *Technol. Innov. Manag.* 2020. №10. С. 28–40.

7. Gregory G.D., Ngo L.V., Karavdic M. Developing e-commerce marketing capabilities and efficiencies for enhanced performance in business-to-business export ventures. *Ind. Mark. Manag.* 2019. № 78. p. 146–157.
8. Sestino A., Prete M.I., Piper L., Guido G. Internet of Things and Big Data as enablers for business digitalization strategies. *Technovation*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2020.102173>
9. Muthuraman S. Digital Business Models for Sustainability. *Gedrag Organ.* 2020. Rev. 33, p. 1095–1102.
10. Isensee C., Teuteberg F., Griese K.M., Topi C. The relationship between organizational culture, sustainability, and digitalization in SMEs: A systematic review. *J. Clean. Prod.* 2020. № 275. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.122944>
11. Bai C., Quayson M., Sarkis J. COVID-19 Pandemic Digitization Lessons for Sustainable Development of Micro-and Small-Enterprises. *Sustain. Prod. Consum.* 2021. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352550921001482>
12. Мандра Н. Г., Лактіонова О. Ю. Необхідність цифрових технологій у бізнес-процесах страховиків. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 202–206. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38>
13. Євтушенко Н., Кривенко Ю., Стеценко Д. Цифрові технології у страхуванні. *Grail of Science*. 2024. № 43. С. 105–114. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.06.09.2024.011>
14. Impact of US Tariffs on the Global Insurance & World's Largest Insurance Markets. URL: <https://beinsure.com/impact-tariffs-global-insurance/>
15. Технології: Телематика, BigData, IoT, Штучний інтелект. URL: <https://forinsurer.com/theme/77>
16. Global InsurTech Report. URL: <https://ajg.com/gallagher/-/media/files/gallagher/gallagher/news-and-insights/2025/may/global-insurtech-report-1-2025-auto-motor.pdf>
17. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=14
18. Річний звіт Національного банку України (2024) URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf?v=13
19. Фінансовий ринок у цифрах. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-cheretni-desyat-nebankivskih-finansovih-ustanov-viklyucheno-z-reyestriv-dvi-ustanovi-vklyucheno>
20. Ukasko. URL: <https://ukasko.ua/>
21. Polis.ua. URL: <https://polis.ua/uk>
22. Agent Insurs. URL: <https://agent.insurs.online/uk/about>
23. Broko. URL: <https://broko.ua/>
24. Hotline.finance. URL: <https://hotline.finance.ua/>

REFERENCES:

1. Josep M. Colomer Institutional Design. Available at: <https://digital.csic.es/bitstream/10261/61521/3/Institutional%20Design.pdf>
2. Velychko K., Tymokhova H., Yevtushenko H. Mizhnarodni biznes-strategiyi cyfrovoyi transformaciyi v umovax "Suspiil'stva 5.0" [International business strate-

gies of digital transformation in the conditions of “Society 5.0”]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-69>

3. Hlushchenko O. Changing institutional design of the financial services market in Ukraine in the context of post-crisis recovery. *Social Economics*. 2020. №58. DOI: <https://doi.org/10.26565/2524-2547-2019-58-01>

4. Kraus S., Jones P., Kailer N., Weinmann A., Chaparro-Banegas N., Roig-Tierno, N. Digital Transformation: An Overview of the Current State of the Art of Research. *SAGE Open*. 2021. № 11(3). DOI: <https://doi.org/10.1177/21582440211047576>

5. Klaus E. Meyer International business in the digital age: Global strategies in a world of national institutions. *Journal of International Business Studies*. 2023. № 54, p. 577–598. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41267-023-00618-x>

6. Herve A.; Schmitt C.; Baldegger R. Internationalization and Digitalization: Applying digital technologies to the internationalization process of small and medium-sized enterprises. *Technol. Innov. Manag.* 2020. №10. P. 28–40.

7. Gregory G.D., Ngo L.V., Karavdic M. Developing e-commerce marketing capabilities and efficiencies for enhanced performance in business-to-business export ventures. *Ind. Mark. Manag.* 2019. №78. p. 146–157.

8. Sestino A., Prete M.I., Piper L., Guido G. Internet of Things and Big Data as enablers for business digitalization strategies. *Technovation*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.technovation.2020.102173>

9. Muthuraman S. Digital Business Models for Sustainability. *Gedrag Organ.* 2020. Rev. 33, p. 1095–1102.

10. Isensee C., Teuteberg F., Griese K.M., Topi C. The relationship between organizational culture, sustainability, and digitalization in SMEs: A systematic review. *J. Clean. Prod.* 2020. № 275. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.122944>

11. Bai C., Quayson M., Sarkis J. COVID-19 Pandemic Digitization Lessons for Sustainable

Development of Micro-and Small-Enterprises. *Sustain. Prod. Consum.* 2021. URL: <https://sciencedirect.com/science/article/pii/S2352550921001482>

12. Mandra N. H., Laktionova O. Yu. Neobkhdnist tsyfrovoykh tekhnolohii u biznes-protsesakh strakhovykh [The need for digital technologies in the business processes of insurers]. *Ekonomichniy prostir*. 2020. № 154. 202–206. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38>

13. Yevtushenko N., Kryvenko Y., Stetsenko D. Digital technologies in insurance. *Grail of Science*. 2024. №43. 105–114. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.06.09.2024.011>

14. Impact of US Tariffs on the Global Insurance & World's Largest Insurance Markets. Available at: <https://beinsure.com/impact-tariffs-global-insurance/>

15. Tekhnolohii: Telematyka, BigData, IoT, Shtuchnyi intelekt. Available at: <https://forinsurer.com/theme/77>

16. Global InsurTech Report. Available at: <https://www.ajg.com/gallagher/-/media/files/gallagher/gallagher/news-and-insights/2025/may/global-insurtech-report-1-2025-auto-motor.pdf>

17. Ctratehiia rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=14

18. Richnyi zvit Natsionalnoho banku Ukrainy 2024. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/annual_report_2024.pdf?v=13

19. Finansovyi rynek u tsyfrakh. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/u-chervni-desyat-nebankivskih-finansovih-ustanov-viklyucheno-z-reyestriv-dvi-ustanovi-vklyucheno>

20. Ukasko. Available at: <https://ukasko.ua/>

21. Polis.ua. Available at: <https://polis.ua/uk>

22. Agent Insurs. Available at: <https://agent.insurs.online/uk/about>

23. Broko. Available at: <https://broko.ua/>

24. Hotline.finance. Available at: <https://hotline.finance/ua/>